Vewin

Vereniging van waterbedrijven in Nederland

Lobby-agenda 2016-2017

Inhoudsopgave

3 Voorwoord

4 Ministerie van Infrastructuur en Milieu

12 Ministerie van Economische Zaken

15 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

16 Ministerie van Financiën

17 Ministerie van Veiligheid en Justitie

19 Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

20 Europese Unie

23 Contactpersonen Vewin

26 Kerngegevens drinkwater

29 Watervoorzieningsgebieden

30 Afkortingen

32 Colofon

Voorwoord

Vewin presenteert aan het begin van het nieuwe parlementaire jaar de geactualiseerde Lobby-agenda. De agenda 2016-2017 bevat de belangrijkste onderwerpen die in het komende politieke jaar voor de drinkwatersector belangrijk zijn. Zowel in Den Haag als in Brussel.

De lobby van de drinkwatersector is erop gericht de drinkwaterbedrijven in staat te stellen hun wettelijke taak uit te voeren: het leveren van veilig, gezond, betaalbaar en lekker drinkwater, 24 uur per dag, 7 dagen in de week.

Daartoe worden door Vewin, in nauwe samenspraak met de tien drinkwaterbedrijven, standpunten geformuleerd. De 'Haagse' standpunten zijn per ministerie geordend en de 'Brusselse' standpunten zijn onder het kopje Europese Unie te vinden.
Alle standpunten zijn, als position papers, terug te vinden op de Vewin website (vewin.nl/standpunten). Op deze site kunt u zich ook abonneren op het opinieblad Waterspiegel, de digitale nieuwsbrief Waterspiegel Update en RSS-feeds.
Verder kunt u op onze site ook de PDF van de Lobby-agenda 2016-2017 downloaden.

Uiteraard zijn wij ook graag bereid de standpunten nader toe te lichten. Een overzicht van de contactpersonen per onderwerp vindt u op pagina 23 tot en met 25.
Aarzel niet om ons te benaderen.

mr. Renée M. Bergkamp
Directeur Vewin

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater

Sluit een Bestuursakkoord over de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater.
In de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater zijn maatregelen geïnventariseerd die een impuls geven aan de verbetering van de waterkwaliteit. Vewin kan zich vinden in de prioriteiten gewasbeschermingsmiddelen, mest en geneesmiddelen en de extra aandacht voor de kwaliteit van grondwater als bron voor de drinkwatervoorziening. Aangezien de prioriteiten ook op het beleidsterrein van de ministeries van EZ en VWS liggen is het noodzakelijk dat deze departementen actief deelnemen. Een voortvarende uitvoering van de maatregelen door alle partijen in de keten en een jaarlijkse monitoring van de voortgang vragen blijvende aandacht. Het is essentieel dat de Delta-aanpak niet vrijblijvend is.

i Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater, Lieke Coonen

STRONG

Geef drinkwater als nationaal belang een primaire positie bij de afweging van belangen en ordening van de ondergrond. Sluit mijnbouwactiviteiten uit binnen beschermingszones en reserves voor de toekomst in STRONG.
STRONG moet een afwegingskader en een voorkeursvolgorde met prioriteit voor drinkwater bevatten voor het ondergrondse ruimtegebruik. In STRONG moet de aanwijzing plaatsvinden van aanvullende strategische en nationale voorraden voor de toekomstige drinkwatervoorziening. Deze reserves moeten afdoende worden beschermd. Ongewenste en onomkeerbare ontwikkelingen die strijdig zijn met gebruik voor de drinkwatervoorziening moeten in deze gebieden worden voorkomen. Voor geothermie is het gewenst meer zicht te krijgen op de risico's voor grondwater. Eventuele kleinschalige ontwikkeling van geothermie in nationale grondwaterreserves moet gepaard gaan met gelijktijdige verdere kennisontwikkeling over de risico's. In het plan-MER schaliegas zijn gebieden voor de drinkwatervoorziening slechts ten dele bij voorbaat uitgesloten voor schaliegaswinning. Aanvullende uitsluiting van schaliegas in boringvrije zones en reserves voor de toekomstige drinkwatervoorziening moet in STRONG plaatsvinden.

i STRONG, Rob Eijsink

Omgevingswet

Neem nationale bescherming van het nationale belang drinkwatervoorziening op in de AMvB's.
De Omgevingswet en de daarbij behorende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) bieden het nieuwe juridische kader om met maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving om te gaan. In de Omgevingswet staat dat overheden bij het uitoefenen van hun taken en bevoegdheden rekening moeten houden met de veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Het belang van de drinkwatervoorziening moet tot uiting komen in de AMvB's, in het bijzonder bij de regels voor milieubelastende activiteiten en lozingen. Er geldt een zorgplicht voor bedrijven, gericht op een aantal belangen. Vewin vindt het van belang om samen met het IPO, de Unie van Waterschappen (UvW) en de VNG af te spreken hoe om te gaan met de ontstane beleidsvrijheid in het stedelijk waterbeheer, de waterketen en de veiligstelling van de drinkwatervoorziening ten aanzien van lozingen.

i Omgevingswet, Arjen Frentz

Bestuursakkoord Water

Wet- en regelgeving die de samenwerking in de waterketen belemmert moet worden aangepast.
In het Bestuursakkoord Water (BAW) is afgesproken dat meer zal worden samengewerkt in de waterketen. Zo kunnen kosten worden bespaard en gaat de kwaliteit van dienstverlening omhoog.
De gestelde doelen van het BAW liggen binnen handbereik. De drinkwaterbedrijven zijn ervan overtuigd dat door intensivering van de samenwerking beter ingespeeld kan worden op de wensen van burgers en ontwikkelingen in de samenleving.
Vewin zet bij nieuwe afspraken met de BAW-partners (IPO, VNG, UvW en het Rijk) in op waterkwaliteit, implementatie van de Omgevingswet en op innovaties in de waterketen. Vewin vraagt de overheid de samenwerking in de waterketen te ondersteunen met overheidsbeleid en in regelgeving. Belemmeringen vanuit de (fiscale) regelgeving, zoals het vervallen van de BTW-koepelvrijstelling in geval van samenwerking met een drinkwaterbedrijf, moeten worden opgelost.

i Bestuursakkoord Water, Hendrik Jan IJsinga

Deltaprogramma Zoetwater

Neem voor een duurzame drinkwatervoorziening maatregelen om verzilting van innamepunten boven de wettelijke norm te voorkomen.
In de Deltabeslissing Zoetwater is de drinkwatervoorziening benoemd als een cruciale functie die beschermd moet worden. De overheid heeft een zorgplicht voor het duurzaam veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Dit moet tot uiting komen in het traject van besprekingen over waterbeschikbaarheid van oppervlakte- en grondwater met een beschrijving van en afspraken over de beschikbaarheid van zoetwater en de kans op watertekorten per gebied. Verzilting van innamepunten voor de drinkwatervoorziening in West-Nederland, die ontstaat door klimaatverandering en maatregelen in het hoofdwatersysteem, is onwenselijk en moet via de inzet van stuwen en sluizen (motie Geurts) voorkomen worden.

i Deltaprogramma Zoetwater, Lieke Coonen

Convenant Kustpact

Maak de openbare drinkwatervoorziening in het Convenant Kustpact randvoorwaardelijk voor andere ontwikkelingen in het kustgebied.
De drinkwatervoorziening is benoemd als een cruciale en vitale functie en aangemerkt als nationaal belang, met een zorgplicht voor de overheid. Vanuit de Drinkwaterwet hebben de drinkwaterbedrijven een leveringsplicht. De duinen in Noord- en Zuid-Holland, Zeeland en Friesland zijn randvoorwaardelijk bij de winning en zuivering van het water en vormen strategische zoetwaterbuffers voor de leveringszekerheid aan 6 miljoen burgers in Nederland. Dit belang moet randvoorwaardelijk zijn voor de bouwplannen in het kustgebied. Bescherming van de openbare drinkwatervoorziening betekent daarnaast bescherming van de natuur. Drinkwaterbedrijven beheren 45% van alle duingebieden in Nederland, waarvan het grootste deel is aangewezen als Natura2000-gebied. Gezien het grote belang van beide functies is nationale bescherming nodig en kan bebouwing op terreinen gerelateerd aan de drinkwatervoorziening niet aan de orde zijn.

i Convenant Kustpact, Lieke Coonen

Financiering waterbeheer

Implementeer in de Financiering van het waterbeheer het principe 'de vervuiler betaalt'.
Het ministerie van IenM onderzoekt of het mogelijk is de duurzaamheid en toekomstbestendigheid van de financiering van het waterbeheer te verbeteren. Dit kan door het inbouwen van meer prikkels die duurzaam watergebruik stimuleren en het treffen van maatregelen om het waterbeheer op lange termijn betaalbaar te houden.
De kwaliteit van de bronnen voor drinkwater staat onder druk en de drinkwatersector moet steeds meer zuiveringsinspanningen verrichten om drinkwater van hoge kwaliteit te blijven leveren. De zuiveringskosten van vervuiling van drinkwaterbronnen worden op dit moment niet bij de veroorzakers van de vervuiling neergelegd, maar komen voor rekening van de drinkwaterconsumenten.

i Financiering waterbeheer, Hendrik Jan IJsinga

Ketenaanpak medicijnresten uit water

Neem vooraan in de geneesmiddelenketen maatregelen zodat medicijnresten niet in drinkwaterbronnen terecht komen.
Het ministerie van IenM heeft de ketenaanpak geneesmiddelen gestart. Vewin vindt deze aanpak van belang om de aanwezigheid van medicijnresten in drinkwaterbronnen zoveel mogelijk te voorkomen. Verschillende drinkwaterbedrijven zijn nu al genoodzaakt hun zuivering uit te breiden om de medicijnresten uit het water te zuiveren. De drinkwatersector draagt graag bij aan de ketenaanpak, onder andere via onderzoek naar efficiënte zuivering.
Het is van belang dat ook vooraan in de keten maatregelen worden genomen om emissies te voorkomen. Bij de ontwikkeling en toelating van geneesmiddelen dient milieu-informatie van humane en diergeneesmiddelen openbaar gemaakt te worden en aandacht te zijn voor de nadelige effecten op water. Ook bij het voorschrijven en gebruik van medicijnen zijn maatregelen mogelijk zoals het voorschrijven van een milieuvriendelijker alternatief, kleinere verpakkingen en het tijdelijk apart opvangen van urine na een korte kuur.

i Ketenaanpak medicijnresten uit water, Lieke Coonen

Structurele aanpak niet-wettelijk genormeerde stoffen

Neem maatregelen bij de bron van lozingen, om incidenten met niet-wettelijk genormeerde stoffen bij de drinkwatervoorziening te voorkomen.
Naar aanleiding van een industriële lozing in 2015 van te hoge gehalten van de stof pyrazool in de Maas zagen drinkwaterbedrijven in Limburg en de Randstad zich genoodzaakt de inname van Maaswater voor drinkwater maandenlang stil te leggen. Het ministerie van IenM werkt aan een structurele aanpak om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.
Drinkwaterbedrijven mogen geen grond- en oppervlaktewater innemen voor de productie van drinkwater als de kwaliteit niet aan bepaalde eisen voldoet. Maatregelen zijn nodig in het kader van vergunningverlening en normenkaders voor drinkwaterbedrijven en waterbeheerders moeten beter op elkaar aansluiten. Daarnaast moet in de Omgevingswet voor alle lozers en waterbeheerders helder zijn welke oppervlaktewateren, zoals de Maas en de Rijn, een drinkwaterfunctie hebben. Langs deze wateren dient een beschermingszone te worden ingesteld.

i Structurele aanpak niet-wettelijk genormeerde stoffen, Lieke Coonen

Gebiedsdossiers

Veranker gebiedsdossiers wettelijk in de Omgevingswet en stel het nieuwe protocol bestuurlijk vast in de Stuurgroep Water.
In gebiedsdossiers zijn onder regie van provincies en Rijkswaterstaat de risico's en maatregelen voor de kwaliteit van de drinkwaterwinningen beschreven. Het nieuwe protocol voor de tweede generatie gebiedsdossiers bevat verbeteringen om tot effectieve maatregelen te komen. Het moet voor provincies, gemeenten, waterschappen en Rijkswaterstaat duidelijk zijn dat het een belangrijk en geen vrijblijvend instrument is om de Kaderrichtlijn Waterdoelen voor drinkwaterbronnen te halen. Maatregelen dienen daadwerkelijk uitgevoerd te worden. Daarom is het essentieel om samen met alle betrokken partijen de uitvoeringsprogramma's op te stellen, te actualiseren en te effectueren.

i Omgevingswet (Gebiedsdossiers), Lieke Coonen

Bodemverontreiniging

Neem in de aanvullingswet bij de Omgevingswet de opdracht op om maatregelen te treffen als in de toekomst bodemverontreinigingen worden aangetroffen die de drinkwatervoorziening bedreigen.
Aanpak van verontreinigingen wordt in de toekomst veel meer gekoppeld aan ruimtelijke ontwikkelingen. Het ministerie van IenM werkt aan een herziening van het wettelijk kader voor bodemverontreiniging via een aanvullingswet op de Omgevingswet.
Het Bodemconvenant tussen overheden en bedrijfsleven van 2015 bevat afspraken over de aanpak van nu bekende verontreinigingsgevallen waarbij sprake is van verspreiding via het grondwater. De drinkwatersector heeft belang bij een zorgvuldige afronding van de spoedoperatie en adequate aanpak van die gevallen die een bedreiging zijn voor de waterwinning. In een belangrijk deel van de grondwater-onttrekkingen voor drinkwater worden verontreinigingen aangetroffen die veroorzaakt zijn door bodemverontreiniging. De sector dringt aan op een zorgvuldige uitvoering van het Bodemconvenant en adequate maatregelen voor bedreigde waterwinningen. Na afloop van de spoedoperatie blijft een groot aantal verontreinigingsgevallen in de bodem achter. Hierbij zal de aanvullingswet een kader voor aanpak moeten bieden als later alsnog blijkt dat waterwinningen bedreigd worden.

i Omgevingswet (Bodemverontreiniging), Rob Eijsink

Legionellabestrijding

Behoud binnen de legionellaregelgeving het huidige systeem van bewaking en preventie.
De initiatiefnota van de Tweede Kamer over legionellaregelgeving spreekt over het verlagen van de regeldruk door het herzien van prioritaire instellingen en centralisering van het toezicht. Vewin staat achter het vereenvoudigen van regelgeving waar mogelijk. Dit mag echter niet afdoen aan het inhoudelijke doel; de bestrijding van legionella. Dat het aantal uitbraken van legionella vrij stabiel is betekent niet dat de regelgeving ineffectief is, integendeel. De huidige praktijk van controle van drinkwaterinstallaties functioneert goed en centralisering leidt naar verwachting niet tot vermindering van de controledruk.

i Initiatiefnota Legionellaregelgeving, Lieke Coonen

Weerbaarheid drinkwatervoorziening tegen overstromingen

Investeer in waterveiligheid in relatie tot vitale infrastructuur en verklein zo de kans dat een overstroming plaatsvindt.
De drinkwatersector en de overheid voeren samen een project uit om de risico's op verstoring van de drinkwatervoorziening door gemiddelde overstromingen minimaal te laten zijn, zodat de (nood)drinkwatervoorziening kan blijven functioneren conform de Drinkwaterwet. De drinkwaterinfrastructuur is kwetsbaar voor overstromingen; leidingen falen door zetting van de grond en winningen raken vervuild. Voor drinkwaterbedrijven zijn de mogelijkheden om nooddrinkwater te leveren in overstroomd gebied zeer beperkt. Het betreft een exceptionele crisissituatie die vraagt om nadere uitwerking van verantwoordelijkheden. De overheid dient zorg te dragen voor levering van nooddrinkwater op de door hen aangewezen safe havens en, waar nodig, huis-aan-huis aan achterblijvers in overstroomd gebied. De drinkwaterbedrijven stellen hiertoe hun nooddrinkwatermateriaal, middelen en transport ter beschikking.

i Project weerbaarheid drinkwatervoorziening overstromingen, Sabine Gielens

Drinkwaterwet

Laat het huidige systeem van regulering en toezicht Drinkwaterwet ongewijzigd.
Bepalingen in de Drinkwaterwet over bedrijfsvoering en toezicht bieden de drinkwaterbedrijven voldoende mogelijkheden een solide en transparante bedrijfsvoering uit te oefenen. De drinkwaterbedrijven voldoen aan de verplichtingen en willen het huidige systeem van regulering en toezicht behouden. De financiële bewegingsruimte van de drinkwaterbedrijven wordt wettelijk ingekaderd door de tweejaarlijkse besluiten over de WACC (vermogenskostenvoet). De WACC moet dienstbaar zijn aan de (wettelijke) lange-termijndoelen van de drinkwatervoorziening en dus voldoende ruimte laten voor de financiering van langjarige investeringen en voor minimalisering van herfinancieringsrisico's. De WACC moet ook de daadwerkelijke kosten weerspiegelen waar de drinkwaterbedrijven in de reguleringstermijn mee worden geconfronteerd en recht doen aan de specifieke kenmerken en omstandigheden van de drinkwaterbedrijven. De bestaande inrichting van het toezicht op de drinkwaterbedrijven doet recht aan de publieke en decentrale doelstellingen van de drinkwatervoorziening van kwaliteit, leveringszekerheid en doelmatigheid.

i Drinkwaterwet, Hendrik Jan IJsinga

Drones

Neem in luchtvaartregelgeving een gebiedsverbod op voor drones boven spaarbekkens, infiltratieplassen en –kanalen en directe onttrekkingspunten in rijkswateren. De drinkwatervoorziening behoort tot de meest vitale infrastructuur van Nederland. Uitval leidt tot maatschappelijke ontwrichting. De drinkwatervoorziening kent een hoog niveau van beveiliging maar ook een open infrastructuur met bijvoorbeeld spaarbekkens. Deze open infrastructuur is kwetsbaar voor misbruik door kwaadwillenden met drones, daarom moet er op deze plaatsen een gebiedsverbod voor drones komen. Dat verbod dient een uitzondering te bevatten voor drones van de drinkwaterbedrijven zelf. De drinkwaterbedrijven beheren bij elkaar 23.000 hectare natuurgebied dat belangrijk is voor een goede bescherming van de drinkwaterbronnen. Voor efficiënte en effectieve monitoring en inspectie van deze uitgestrekte gebieden is eigen gebruik van drones noodzakelijk.

i Regeling modelvliegen en Regels voor op afstand bestuurde luchtvaartuigen, Sabine Gielens

Crisis Expert team – milieu en drinkwater (CET-md)

Laat de vraagregisseur drinkwater eerste aanspreekpunt zijn voor drinkwatergerelateerde vragen vanuit het Rijk en de veiligheidsregio.
Het CET-md is een netwerk van kennis- en expertisecentra die bij een (dreigend) incident een inhoudelijk expertadvies geeft op het gebied van milieu en drinkwater. Er zijn drie partijen die vragen kunnen stellen aan het CET-md: de drinkwaterbedrijven, de veiligheidsregio's en het Rijk. Deze zogenaamde vraagregisseurs kunnen tegelijkertijd opereren, op hetzelfde onderwerp of incident. De drinkwaterbedrijven zijn gezien hun wettelijke leveringsplicht en informatieplicht richting klanten probleemeigenaar en daarmee eerste aanspreekpunt. Als bij drinkwatergerelateerde vragen de vraagregisseurs Rijk en veiligheidsregio zich in eerste instantie tot de vraagregisseur drinkwater wenden, vermindert dit de kans dat aan verschillende partijen verschillende deeladviezen rondom drinkwater worden afgegeven en daarmee de kans op verwarring en misverstanden. Vewin pleit er ook voor dat de vraagsteller eigenaar is en blijft van het CET-md advies en zelf kan besluiten tot eventuele verspreiding of openbaarmaking. Het betreft immers een advies bestemd voor besluitvorming.

i Leidraad vraagregie Crisis Expert team – milieu en drinkwater (CET-md), Sabine Gielens

Ministerie van Economische Zaken

Gewasbeschermingsmiddelen

Bescherm grond- en oppervlaktewater in het toelatingsbeleid en bij het gebruik tegen gewasbeschermingsmiddelen.
Grond- en oppervlaktewater moeten via de toelating en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden beschermd tegen de risico's ervan. Een voor drinkwater belangrijke doelstelling van de Tweede Nota Duurzame Gewasbescherming voor 2018 is een afname van 50% van het aantal overschrijdingen van de drinkwaternorm in oppervlaktewater ten opzichte van 2013. Vewin is blij met het verbod op chemische onkruidbestrijding buiten de landbouw. Binnen de landbouw is het van belang dat effectieve maatregelen breder worden ingezet, bijvoorbeeld het inrichten van bufferzones en emissiereducerende technieken. Voor brede uitrol is het essentieel dat de POP3-financiering vrijkomt ter ondersteuning van agrariërs en dat de maatregelen opgenomen worden in het Activiteitenbesluit en in certificeringsschema's van de landbouwsector. Laat toelatingshouders een emissiereductieplan opstellen voor middelen die een knelpunt vormen voor de drinkwatervoorziening en spits handhaving toe op beschermingsgebieden voor grond- en oppervlaktewater.

i Tweede nota Duurzame Gewasbescherming, Mirja Baneke

Mestbeleid

Neem in het 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn concrete maatregelen om knelpunten van mestgerelateerde stoffen voor drinkwaterbronnen terug te dringen.
Overbemesting is een actueel probleem voor de drinkwaterbedrijven. Bij tientallen grondwaterwinningen vinden normoverschrijdingen plaats. Dit leidt tot onwenselijke situaties waarbij drinkwaterbedrijven extra moeten zuiveren of winningen moeten sluiten en verplaatsen. Vewin is blij dat in de Evaluatie Meststoffenwet de doelen van de Kaderrichtlijn Water en de effecten op drinkwaterbronnen meegenomen worden. Het is van belang dat het 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn concrete maatregelen bevat voor het terugdringen van de knelpunten met nitraat, sulfaat, nikkel en hardheid. Voor de intrekgebieden van de kwetsbare winningen moet de gemiddelde nitraatnorm van 50 mg/l gelden. Drinkwaterbedrijven participeren in verschillende samenwerkingsprojecten met agrariërs om de uitspoeling van meststoffen te verminderen.

i Evaluatie Meststoffenwet, 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn, Mirja Baneke

Mijnbouw

Sluit in STRONG en het BARRO mijnbouwactiviteiten uit in waterwingebieden.
De Mijnbouwwet maakt het mogelijk bij mijnbouwactiviteiten ruimtelijke afwegingen te maken. In STRONG kunnen gebieden worden aangewezen waar bepaalde mijnbouwactiviteiten bij voorbaat zijn uitgesloten. Ook kunnen mijnbouwvergunningen geheel of gedeeltelijk worden geweigerd of onder voorwaarden worden verleend, onder andere vanwege de bescherming van grondwater voor de drinkwatervoorziening. Ruimtelijke keuzes moeten dan wel in STRONG gemaakt en in een AMvB vastgelegd worden. Het publieke belang en karakter van de drinkwatervoorziening rechtvaardigen dat de publieke drinkwatersector bij behandeling van mijnbouwvergunningen een wettelijke adviesrol krijgt. Bij mijnbouwwerken moet, vanwege de risico's voor het grondwater als gevolg van lekkages, altijd monitoring van het grondwater plaatsvinden. Deze verplichting moet in de wetgeving verankerd worden. In de kennisagenda mijnbouw moet aandacht zijn voor verdere kennisontwikkeling over risico's van mijnbouw voor het grondwater.

i WION, Rob Eijsink

Kennis en innovatie

Zorg voor stimulerend overheidsbeleid en financieel (garantie-)instrumentarium zodat de Nederlandse drinkwatersector wereldwijd zijn toppositie kan behouden.
De kennis en kunde van Nederlandse drinkwaterbedrijven zijn van hoog niveau en zijn mondiaal veel gevraagd in zowel ontwikkelingslanden als ontwikkelde economieën. Het is belangrijk dat de drinkwaterbedrijven in staat worden gesteld deze positie te behouden en uit te breiden. Niet alleen om de positie van de Nederlandse drinkwatersector te versterken, maar ook om de drinkwatersituatie in ontwikkelingslanden duurzaam te verbeteren met Nederlandse expertise.
Daarnaast is het van belang dat de Nederlandse overheid stimuleert dat drinkwater als thema hoog op de agenda staat van het EU-beleid en Europese fondsen voor innovatie, marktversterking en ontwikkelingssamenwerking. Ook in eigen land vragen veranderende consumentenwensen, klimaatverandering, vervuiling van waterbronnen, drukte in de ondergrond en multifunctioneel ruimtegebruik om innovatieve oplossingen voor drinkwater.

i Topsectorenbeleid, Hendrik Jan IJsinga

Natuurbeleid

Zet in de aanvullingswet Natuur bij de Omgevingswet in op functiecombinaties en robuuste gebieden.
Vewin ondersteunt de Rijksnatuurvisie, die inzet op robuuste natuur, met aandacht voor natuurlijke systemen en voor de landschappelijke schaal. Zo is er minder focus nodig om specifieke soorten, habitats en gebieden te behouden en kunnen natuur- en waterdoelen dichter bij elkaar gebracht worden en elkaar versterken. In het kader van de Groene Tafel Natuur & Drinkwater werken natuurorganisaties, provincies, waterschappen, gemeenten, het ministerie van EZ en drinkwaterbedrijven samen aan het halen van natuurdoelen en bescherming van drinkwaterbronnen. De routekaart die in dit kader is ontwikkeld, ondersteunt regionale initiatieven die de functiecombinatie versterken en een bijdrage leveren aan de Maatschappelijke Uitvoeringsagenda onder de Rijksnatuurvisie. Drinkwaterbedrijven beheren 23.000 hectare natuurgebied, vaak onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk en ruim 62% van de waterwingebieden is Natura 2000-gebied. In deze gebieden wordt 75-95% van alle Nederlandse planten en dieren aangetroffen. Drinkwaterbedrijven zijn in publieke handen en hebben een wettelijke taak in het (mede)beheren van terreinen ter bescherming van de drinkwaterbronnen. De continuïteit en kwaliteit van het beheer zijn daarmee geborgd.

i Omgevingswet, Rijksnatuurvisie, Mirja Baneke

Infrastructuur

Versterk de rechtspositie van publieke drinkwaterleidingen om ongestoord in de bodem te liggen.
Drinkwaterleidingen zijn noodzakelijk om aan de wettelijke leveringstaak van drinkwater te kunnen voldoen, daarvoor moeten ze veilig, beschermd en geordend in de bodem kunnen liggen. Door toegenomen druk op de ondergrondse ruimte is een betere ordening van de ondiepe ondergrond noodzakelijk. Er dient meer ruimte beschikbaar te komen voor infrastructuur. Integrale maatschappelijke kosten dienen de basis te zijn voor besluitvorming over ruimtelijke ontwikkeling door overheden. Werkelijke kosten voor het verleggen van leidingen moeten daarin meegewogen worden. Verlegregelingen dienen voldoende financiële prikkels te blijven bevatten om dit te waarborgen. Informatie over de infrastructuur van drinkwater als vitale sector is gevoelig vanuit het oogpunt van beveiliging. Een juiste balans tussen het beschikbaar stellen van liggingsinformatie van leidingen aan bijvoorbeeld grondroerders en een afdoende mate van gegevensbeveiliging is belangrijk. Dit moet geborgd worden bij de implementatie van de Europese Inspire-richtlijn in de WION.

i WION, Rob Eijsink

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Precario

Schaf de precariobelasting op waterleidingen zo snel mogelijk af, conform de wens van de Tweede Kamer.
De gemeentelijke precariobelastingheffing op waterleidingen leidt steeds vaker tot onwenselijke forse verhoging van de drinkwaterrekening. De minister van BZK heeft in de zomer 2016 een wetsvoorstel ingediend om precariobelasting op nutsnetwerken door gemeenten, provincies en waterschappen af te schaffen per 2017. Heffende overheden krijgen tien jaar de tijd om de belasting af te bouwen. Deze overheden weten dat de Tweede Kamer al sinds 2004 via diverse moties heeft uitgesproken dat precariobelasting op nutsnetwerken moet worden afgeschaft. Een overgangstermijn waarin nog eens tien jaar belasting kan worden geheven acht Vewin dan ook rijkelijk lang.

i Wetsvoorstel over de beperking van de heffingsbevoegdheid van precariobelasting voor enige openbare werken van algemeen nut, Hendrik Jan IJsinga

Initiatiefwetsvoorstel Wet open overheid (Woo)

Borg de veiligheid van gegevens van de vitale infrastructuur in het initiatiefwetsvoorstel Wet open overheid.
Recent heeft de Tweede Kamer het initiatiefwetsvoorstel Woo aangenomen dat de huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) moet gaan vervangen. In de Wob is de bescherming van gevoelige gegevens die vitale bedrijven, waaronder drinkwaterbedrijven, met de overheid delen niet expliciet geborgd. Het betreft hier informatie die in het kader van de nationale veiligheid wordt uitgewisseld, verplicht en onverplicht. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om gegevens over de beveiliging van ICT-systemen maar ook om onderlinge afhankelijkheden tussen vitale sectoren. Openbaarmaking van dit soort gegevens maakt vitale aanbieders kwetsbaar voor gerichte aanvallen. De veiligheid van de vitale infrastructuur kan in het initiatiefwetsvoorstel Woo overkoepelend worden geborgd door verruiming van de absolute uitzonderingsgrond 'Veiligheid van de Staat' met 'Veiligheid van de vitale infrastructuur'. Hiermee wordt gevoelige informatie beter beschermd en daarmee ook de veiligheidsbelangen van de vitale sectoren én van de maatschappij.

i Initiatiefwetsvoorstel Wet open overheid, Sabine Gielens

Ministerie van Financiën

Belastingen

Verlaag de belastingdruk op drinkwater.
Drinkwater is een gezonde eerste levensbehoefte die gemaakt wordt van een overvloedig aanwezige grondstof. Bovenop de kosten voor drinkwater betalen consumenten een opslag voor belastingen van bijna 25%, vooral vanwege de Belasting op Leidingwater (BoL). De effectiviteit van het belasten van drinkwater als regulerend instrument op het gebruik is nihil. Uit onderzoek naar het watergebruik bij mensen thuis blijkt dat de BoL geen invloed heeft op het gebruik en dus niet het beoogde milieu-effect sorteert.
Afschaffing van de BoL betekent een lagere belastingdruk op deze primaire levensbehoefte. Dit betekent dat iedereen hier gelijkelijk van profiteert; voor een gemiddeld gezin betekent dit een lastenverlichting van € 33,– (excl. btw) per jaar.
Afschaffing van de BoL past in de trend om kleine belastingen af te schaffen die relatief veel uitvoeringslasten en administratie met zich meebrengen, zowel bij de Belastingdienst als bij de drinkwaterbedrijven.

i BoL, Hendrik Jan IJsinga

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Regionale samenwerking

Zorg dat het Veiligheidsberaad en VenJ de veiligheidsregio's actief aansturen en aanspreken op uitwerking en implementatie van afspraken over prioritaire thema's.
Het project 'Continuïteit van de Samenleving' is gericht op het verbeteren van de samenwerking tussen veiligheidsregio's, departementen en vitale sectoren, waaronder de drinkwatersector. Er zijn vier prioritaire samenwerkingsthema's benoemd die op regionaal niveau (tussen vitale partners en veiligheidsregio's) uitgewerkt moeten worden. Hierbij gaat het om afspraken over crisiscommunicatie, het regionaal risicoprofiel, informatievoorziening (o.a. toegang tot het Landelijk Crisismanagement Systeem van de regio's) en alarmering. Vanuit die basis kan verder worden gebouwd aan regionale samenwerking. Ook pleit Vewin voor opschaling van de 25 veiligheidsregio's, analoog aan de tien politie-eenheden. Dit leidt tot bundeling van kunde, capaciteit, expertise, meer uniformiteit en een integrale benadering van crisisbeheersing en veiligheid.

i Strategische agenda van het Veiligheidsberaad voor versterking van de veiligheidsregio's en Wet veiligheidsregio's, Sabine Gielens

Wetsvoorstel gegevensverwerking en meldplicht cybersecurity

Behoud de bijzondere openbaarheidsregeling voor gevoelige informatie van vitale sectoren.
Het doel van het wetsvoorstel is dat het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) van het ministerie van VenJ hulp en bijstand biedt aan vitale sectoren, waaronder de drinkwaterbedrijven, om de effecten van een ernstige ICT-inbreuk te beperken en waar nodig andere vitale sectoren te waarschuwen. Toezicht en handhaving liggen bij de sectorale toezichthouders. Deze heldere verantwoordelijkheidsverdeling moet gehandhaafd blijven. Het wetsvoorstel verplicht vitale aanbieders gevoelige informatie over hun ICT-systemen aan het NCSC te verstrekken. Deze informatie is nodig om hulp en bijstand te bieden. Voorkomen moet worden dat deze informatie op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) openbaar wordt. De huidige bijzondere openbaarheidsregeling in het wetsvoorstel voorkomt dit. Herleidbare gegevens kunnen op basis van de Wob niet opgevraagd worden. In het belang van de nationale veiligheid en de publiek-private samenwerking moet deze regeling intact blijven.

i Wetsvoorstel gegevensverwerking en meldplicht cybersecurity, Sabine Gielens

Richtlijn voor Netwerk- en Informatiebeveiliging (NIB-richtlijn)

Beleg handhaving en toezicht op naleving van de NIB-richtlijn bij de sectorale toezichthouder ILT.
De NIB-richtlijn regelt voor vitale sectoren, zoals drinkwaterbedrijven, een ICT-meldplicht én een zorgplicht voor de veiligheid van hun netwerk- en informatiesystemen. Implementatie van de richtlijn moet plaatsvinden via een Kaderwet, door middel van uitbreiding van het Nederlandse wetsvoorstel meldplicht cyber security.
Dit wetsvoorstel kent al een ICT-meldplicht voor vitale sectoren en bevat een adequaat beschermingsregime voor het vertrouwelijk melden van ICT-incidenten. Bij de implementatie moet rekening worden gehouden met bestaande bevoegdheden en vigerende drinkwaterregelgeving. Waar nodig kan het Nationaal Cyber Security Centrum van VenJ een inhoudelijke adviesrol hebben.
De zorgplicht moet realistisch zijn, ofwel, risico-gebaseerd. Voor de aan de zorgplicht gekoppelde auditverplichtingen moet een bijzondere openbaarheidsregeling komen om te voorkomen dat auditrapportages, met daarin informatie over de beveiliging van ICT-systemen, op basis van de Wob openbaar kunnen worden.

i Richtlijn voor Netwerk- en Informatiebeveiliging, Sabine Gielens

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Afsluiting door schulden

Stel voor drinkwater een bijzonder overheidsbeleid in zodat afsluiting wordt voorkomen terwijl de klant wel zijn betalingsverplichting behoudt.
Drinkwater is een eerste levensbehoefte maar niet gratis. Ondanks de lage prijs worden drinkwaterbedrijven regelmatig geconfronteerd met klanten die niet betalen. In het uiterste geval kan dit leiden tot afsluiting, een middel dat we moeten behouden als signaalfunctie voor maatschappelijke problemen en prikkel tot het zoeken van hulp. Klanten die in aanmerking komen voor een schuldhulptraject worden niet afgesloten. Een aanzienlijk aantal klanten betaalt echter niet maar komt óf niet in aanmerking voor schuldhulpverlening óf zoekt geen hulp.
Drinkwater kent een levenslange klantrelatie en bij een afsluiting zitten ook huisgenoten van de schuldenaar zonder kraanwater. De gemeente kan tal van instrumenten inzetten om afsluiting te voorkomen, zoals beschermingsbewind, curatele, budgetbeheer of inhoudingen doen op uitkering of salaris voor primaire levensbehoeften, ter afdracht aan de leverancier. Vewin pleit ervoor om voor primaire levensbehoeften met een continue en levenslange levering de verplichting te introduceren om schulden dienaangaande over te nemen.

i Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, Jolanda Stembord

Breed moratorium

Vermijd het stapelen van de termijnen van het wettelijk moratorium en de termijnen die vastgelegd zijn in het convenant tussen drinkwaterbedrijven en schuldhulpverlening.
De AMvB Breed moratorium gaat het mogelijk maken een periode van zes maanden in te stellen waarin crediteuren geen schulden mogen incasseren. Doel is dat schuldhulpverleningsorganisaties de mogelijkheid krijgen de situatie van de schuldenaar te stabiliseren. Drinkwaterbedrijven hebben reeds via een convenant met de schuldhulpbranche een moratorium van incassomaatregelen afgesproken, onder meer om afsluitingen zoveel mogelijk te voorkomen. Het wettelijk moratorium zal in een later stadium worden ingeroepen en komt daardoor bovenop de termijn die is afgesproken in het convenant waardoor de totale duur van het moratorium onredelijk lang wordt.

i AMvB Breed Moratorium, Jolanda Stembord

Europese Unie

TTIP

Houd drinkwater buiten het TTIP-akkoord.
De onderhandelingen over dit handelsakkoord tussen Europa en de Verenigde Staten mogen er niet toe leiden dat de subsidiaire Nederlandse bevoegdheid ten aanzien van de organisatie van de drinkwatervoorziening wordt aangetast. In Nederland is vastgelegd dat de drinkwatervoorziening een kerntaak van de overheid is en een Dienst van Algemeen Belang (DAB). Het is belangrijk dat het handelsakkoord niet leidt tot verlaging of aanpassing van de Europese sociale en milieutechnische standaarden en normen. Ook in andere Europese dossiers, zoals aanbestedingsrichtlijnen, staatssteun, handel en Right2Water, worden beslissingen genomen die de wijze waarop de drinkwatervoorziening is georganiseerd en functioneert beïnvloeden. Nederland moet er scherp op blijven dat de exclusieve beslissingsbevoegdheid over de drinkwatervoorziening volledig in eigen handen blijft en niet wordt beïnvloed door economische belangen.

i Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP), Dieter Staat

Herziening EU Drinkwaterrichtlijn

Ga in de Drinkwaterrichtlijn uit van het voorzorgprincipe en voorzorgsnormen.
De Europese Commissie evalueert de Drinkwaterrichtlijn, mogelijk volgt een herziening hiervan in 2017. Een relatie met de Kaderrichtlijn Water (KRW) is van belang voor wat betreft de verplichting van lidstaten voor bronbescherming. De Commissie moet zich inzetten voor harmonisatie van regelgeving voor chemicaliën en materialen in contact met drinkwater.
De Commissie onderzoekt naar aanleiding van het Europese burgerinitiatief Right2Water hoe zaken als transparantie in te passen zijn in de Drinkwaterrichtlijn. Vewin wil dat de Drinkwaterrichtlijn zich enkel blijft richten op haar kerndoel: gezond en schoon drinkwater. Mocht de richtlijn toch uitgebreid worden, dan stelt Vewin voor gebruik te maken van bestaande benchmark-initiatieven, op vrijwillige basis.

i EU Drinkwaterrichtlijn, Jos van den Akker

Fitness check Vogel- en Habitatrichtlijn

Borg de wederzijdse belangen van natuurbeheer en drinkwater bij een herziening van de Vogel- en Habitatrichtlijn en zet in op robuuste gebieden en functiecombinaties.
De Europese Commissie werkt aan een mogelijke herziening van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Eind 2016 worden aanbevelingen gedaan en bepaald hoe deze verder uitgewerkt gaan worden. De EU-lidstaten en het Europees Parlement pleiten voor betere implementatie en tenuitvoerlegging van de bestaande wetgeving in plaats van een mogelijke herziening. Hiermee willen ze voorkomen dat standaarden worden afgezwakt en zorgen dat de doelstellingen van de richtlijnen beter worden gehaald.

i Vogel- en Habitatrichtlijn, Dieter Staat

Strategie medicijnresten in het milieu

Stel de bronaanpak, het voorzorgprincipe en 'de vervuiler betaalt' centraal in de Strategic Approach to Pharmaceuticals in the Environment.
De Europese Commissie beoogt in 2017 een strategie voor geneesmiddelenresten in het milieu vast te stellen. Vewin roept de Commissie op in deze strategie de Nederlandse ketenaanpak geneesmiddelen in water te ondersteunen en haast te maken met publicatie ervan omdat deze strategie al jaren wordt beloofd. Verschillende medicijnsoorten moeten vervolgens ook op de prioritaire stoffenlijst worden opgenomen bij de herziening hiervan.

i Strategic Approach to PIE (Pharmaceuticals in the Environment), Jos van den Akker/Dieter Staat

Circulaire Economie

Laat milieunormen van onder andere de Kaderrichtlijn Water en de Drinkwaterrichtlijn leidend zijn bij het opstellen van einde-afvalcriteria voor de circulaire economie.
Vewin ondersteunt het concept circulaire economie en onderschrijft het principe 'van afvalstof naar grondstof'. De drinkwatersector levert zelf al sinds de jaren '90 een belangrijke bijdrage aan de circulaire economie. Zo produceert de sector op basis van vrijwel alle reststoffen van de drinkwaterproductie jaarlijks vele duizenden tonnen aan duurzame grondstoffen, zoals kalkkorrels voor onder andere de glas-industrie en de tapijtindustrie, waterijzer voor biogasinstallaties, filterzand en -grind voor de bollenteeltgebieden, humuszuur als bodemverbeteraar en grondstoffen voor bouwmaterialen, kunstgrasvelden en woningbouw.
Er is geen behoefte aan een Brussels kader voor waterhergebruik en het hergebruik van afvalwater voor de productie van drinkwater moet niet verplicht worden.

i Actieplan Europese Commissie Circulaire Economie, Jos van den Akker/Dieter Staat

EU-richtlijn Consumentenrechten

Introduceer een uitzonderingspositie voor drinkwaterbedrijven voor informatie-verplichtingen en gevolgen van ongevraagde levering, aangezien zij georganiseerd zijn als een DAB.
De EU-richtlijn Consumentenrechten eist van drinkwaterbedrijven dat zij bij het aangaan van een contract met een klant melden dat deze een bedenktermijn heeft. Binnen veertien dagen kan de klant, zonder opgaaf van redenen, het contract beëindigen. Het in deze periode gebruikte water hoeft niet vergoed te worden.
Deze bedenktermijn past niet bij drinkwaterbedrijven; zij zijn een Dienst van Algemeen Belang (DAB) en de klant heeft geen leidinggebonden alternatief. Daarom zou deze informatieverplichting niet moeten gelden voor drinkwaterbedrijven.
Bij ongevraagde levering komt geen overeenkomst tot stand en mag de consument het geleverde kosteloos behouden. De drinkwatersector vindt het bewust opendraaien van de kraan oftewel het afnemen van drinkwater door een nieuwe bewoner geen ongevraagde levering. Om misverstanden te voorkomen dienen drinkwaterbedrijven in de richtlijn een uitzonderingspositie te krijgen voor ongevraagde levering.

i EU-richtlijn Consumentenrechten, Jolanda Stembord

Contactpersonen Vewin

Arjen Frentz
Plaatsvervangend directeur
Tel. (070) 3490 890, E-mail: frentz@vewin.nl

- Omgevingswet

Lieke Coonen
Stuurgroepsecretaris Bronnen & Kwaliteit
Tel. (070) 3490 891, E-mail: coonen@vewin.nl

- Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater
- Deltaprogramma Zoetwater
- Convenant Kustpact
- Ketenaanpak medicijnresten uit water
- Structurele aanpak niet-wettelijk genormeerde stoffen
- Omgevingswet (Gebiedsdossiers)
- Legionellabestrijding

Mirja Baneke
Senior beleidsmedewerker Landbouw & Natuur
Tel. (070) 3490 892, E-mail: baneke@vewin.nl

- Uitwerking Structuurvisie Ondergrond (STRONG)
- Tweede nota Duurzame Gewasbescherming
- Evaluatie Meststoffenwet, 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn
- Omgevingswet, Rijksnatuurvisie

Rob Eijsink

Stuurgroepsecretaris Bodem & Infrastructuur
Tel. (070) 3490 880, E-mail: eijsink@vewin.nl

- Structuurvisie Ondergrond (STRONG)
- Omgevingswet (Bodemverontreiniging)
- WION

Sabine Gielens

Stuurgroepsecretaris Beveiliging & Crisismanagement
Tel. (070) 3490 883, E-mail: gielens@vewin.nl

- Project weerbaarheid drinkwatervoorziening overstromingen
- Regeling modelvliegen en Regels voor op afstand bestuurde luchtvaartuigen
- Leidraad vraagregie Crisis Expert team – milieu en drinkwater (CET-md)
- Initiatiefwetsvoorstel Wet open overheid
- Strategische agenda van het Veiligheidsberaad voor versterking van de veiligheidsregio's en Wet veiligheidsregio's
- Wetsvoorstel gegevensverwerking en meldplicht cybersecurity
- Richtlijn voor Netwerk- en Informatiebeveiliging

Hendrik Jan IJsinga

Stuurgroepsecretaris Doelmatigheid, Transparantie & Waterketen
Tel. (070) 3490 887, E-mail: ijsinga@vewin.nl

- Bestuursakkoord Water
- Financiering Waterbeheer
- Drinkwaterwet
- Topsectorbeleid
- Wetsvoorstel over de beperking van de heffingsbevoegdheid van precariobelasting voor enige openbare werken van algemeen nut
- BoL

Juridisch adviseurs:

Wendela Slok

Tel. (070) 3490 884, E-mail: slok@vewin.nl

- Uitwerking Omgevingswet

Jolanda Stembord

Tel. (070) 3490 871, E-mail: stembord@vewin.nl

- Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
- AMvB Breed Moratorium
- EU-richtlijn Consumentenrechten

Adviseurs Vewin Brussel:

Jos van den Akker

Tel. +32 2401 6155, E-mail: vandenakker@vewin-uvw.be

- EU Drinkwaterrichtlijn
- Strategic Approach to PIE (Pharmaceuticals in the Environment)
- Actieplan Europese Commissie Circulaire Economie

Dieter Staat

Tel. +32 2401 6153, E-mail: staat@vewin-uvw.be

- Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)
- Vogel- en Habitatrichtlijn
- Strategic Approach to PIE (Pharmaceuticals in the Environment)
- Actieplan Europese Commissie Circulaire Economie

Kerngegevens drinkwater

Algemene kengetallen per bedrijf [1]

	Inwoners voorzieningsgebied x 1.000	Opp. voorzieningsgebied km²	Werknemers [2] fte	Netlengte km
Brabant Water	2.467	5.026	698	18.150
Dunea	1.278	601	504	4.808
Evides	2.089	3.226	537	13.167
Oasen	759	1.115	253	4.142
PWN	1.701	3.628	505	9.916
Vitens	5.639	15.208	1.202	47.196
Waternet	996	350	385 [3]	3.120
WBG	597	2.403	209	5.087
WMD	434	2.486	145	4.990
WML	1.116	2.209	398	8.762
Nederland	**17.076**	**36.252**	**4.834**	**119.339**

1) Per 31-12-2015
2) Fte eigen loonlijst
3) Personeel werkzaam t.b.v. de drinkwatervoorziening

Drinkwater per bedrijf

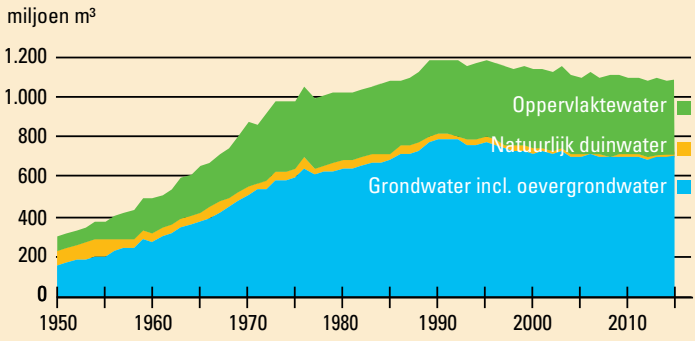
	Aansluitingen [1] x 1.000	Productie miljoen m³	Afzet [2] miljoen m³	Omzet [2] mln. €
Brabant Water	1.132	180	168	160
Dunea	616	78	73	129
Evides	1.030	165	154	198
Oasen	345	41	46	66
PWN	787	89	101	171
Vitens	2.531	347	331	360
Waternet	497	89	68	100
WBG	282	44	42	43
WMD	202	31	28	29
WML	543	71	72	100
Nederland	**7.964**	**1.136**	**1.081**	**1.356**

1) Administratieve aansluitingen per 31-12-2015
2) Van drinkwater geleverd in het eigen voorzieningsgebied

Ontwikkeling kengetallen sector

	2000	2010	2014	2015
Aantal bedrijven	24	10	10	10
Werknemers (fte)	6.803	5.228	4.939	4.834
Investeringen (miljoen €)	419	458	472	468
Belastingen op drinkwater (miljoen €)	334	399	402	414
Productie (miljoen m³)	1.183	1.136	1.124	1.136
Netlengte (x 1.000 km)	107	118	119	119
Aansluitingen (x 1.000)	7.042	7.701	8.011	7.964
Niet in rekening gebracht gebruik (mln. m³)	54	54	65	65

Productie drinkwater naar bron

Drinkwater in huis naar toepassing

Liter / persoon, per dag	1995	2004	2007	2010	2013
Bad	9,0	2,8	2,5	2,8	1,8
Douche	38,3	43,7	49,8	48,6	51,4
Wastafel	4,2	5,1	5,3	5,0	5,2
Toiletspoeling	42,0	35,8	37,1	33,7	33,8
Kleding wassen, hand	2,1	1,5	1,7	1,1	1,4
Kleding wassen, machine	25,5	18,0	15,5	14,3	14,3
Afwassen, hand	4,9	3,9	3,8	3,1	3,6
Afwassen, machine	0,9	3,0	3,0	3,0	2,0
Voedselbereiding	2,0	1,8	1,7	1,4	1,0
Koffie, thee, water drinken	1,5	1,6	1,8	1,8	1,0
Overig	6,7	6,4	5,3	5,3	3,4
Totaal	**137,1**	**123,8**	**127,5**	**120,1**	**118,9**

Drinkwatertarief huishoudens per bedrijf [1]

	2015	2016			Mutatie
	Totaal [2] €/m³	Vast bedrag €/jaar	Variabel tarief €/m³	Totaal [2] €/m³	Totaal 2016 t.o.v. 2015
Brabant Water	1,21	70,44	0,46	1,21	– %
Dunea	1,71	61,18	1,04	1,69	– 1,2 %
Evides	1,55	59,00	0,90	1,53	– 1,4 %
Oasen	1,57	71,00	0,72	1,48	– 6,1 %
PWN	1,83	58,80	1,21	1,83	– %
Vitens	1,16	45,00	0,63	1,11	– 4,3 %
Waternet	1,69	42,15	1,24	1,69	– %
WBG	1,12	45,96	0,65	1,14	1,0 %
WMD	1,19	60,00	0,55	1,19	– %
WML	1,64	86,68	0,69	1,61	– 1,8 %
Nederland [3]	**1,40**	**57,13**	**0,77**	**1,37**	**– 2,0 %**

[1] Op basis van tariefregeling bedrijf voor bemeterde woningen, exclusief precario; exclusief Belasting op Leidingwater en BTW

[2] Berekend voor gemiddeld gezin (2,17 personen, gebruik 43,4 m³ p.p.)

[3] Gewogen gemiddelde op basis van inwoners per gebied; inclusief precario daalt het totaal van € 1,43/m³ naar € 1,41/m³ (–1,4%)

Watervoorzieningsgebieden

Afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BARRO	Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening
BAW	Bestuursakkoord Water
BoL	Belasting op Leidingwater
btw	belasting over toegevoegde waarde
CET-md	Crisis Expert Team milieu en drinkwater
DAB	Dienst van Algemeen Belang
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
Inspire	Infrastructure for Spatial Information in Europe
IPO	Interprovinciaal Overleg
KRW	Kaderrichtlijn Water
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NIB-richtlijn	EU-richtlijn voor Netwerk- en Informatiebeveiliging
PIE	Pharmaceuticals in the Environment
Plan-MER	Milieu Effect Rapportage bij ruimtelijke plannen
POP3-financiering	Financiering in het kader van het Programma Plattelands-ontwikkeling
STRONG	Structuurvisie Ondergrond
TTIP	Transatlantic Trade and Investment Partnership
UvW	Unie van Waterschappen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WACC	Weighted Average Cost of Capital
WION	Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet open overheid

Colofon

Vewin
Bezuidenhoutseweg 12
Postbus 90611
2509 LP Den Haag
Tel. (070) 3490 850
www.vewin.nl
Twitter: @vewin_water

Contactpersonen
Amarins Komduur
Communicatieadviseur / woordvoerder
T (070) 3490 893
M 06 3051 6253
komduur@vewin.nl

Patricia van der Linden
Communicatieadviseur / woordvoerder
T (070) 3490 858
M 06 5738 1294
linden@vewin.nl

September 2016, versie 1.1

Omslagfoto: C.S. Booms
Vormgeving: studio@arnogeels.nl

